

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-02

№ 09-28/08- 897 (251473)

"24" жовтня 2016 р.

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань бюджету

ПАВЕЛКУ А.В.

Шановний Андрію Васильовичу!

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин на своєму засіданні 19 жовтня 2016 року за власною ініціативою розглянув проект Закону України про внесення змін до Бюджетного кодексу України (реєстр. № 5131 від 15.09.2016 року), внесений Кабінетом Міністрів України.

При обговоренні даного законопроекту члени Комітету відзначили порушення конституційних гарантій у зв'язку із звуженням змісту та обсягу прав і свобод людини та підтримали звернення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо створення запропонованими змінами значних ризиків для необґрутованого втручання у права особи на приватність, що є порушенням Конституції України та міжнародних стандартів у сфері захисту прав людини.

Запропонованим проектом передбачається внести зміни до Бюджетного кодексу України, зокрема, до Прикінцевих та перехідних положень, стосовно повноважень Міністерства фінансів України під час здійснення контролю за дотриманням бюджетного законодавства в частині моніторингу пенсій, допомог, пільг, субсидій, інших соціальних виплат. Йдеться про надання права Міністерству фінансів України на безоплатне отримання інформації, що містить банківську таємницю, персональні дані, та на доступ до автоматизованих і довідкових систем, реєстрів та банків даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування.

Для отримання та обробки таких персональних даних Міністерство фінансів не потребує отримання на це згоди фізичних осіб.

Зазначені зміни, як і чинна редакція пункту 40 Прикінцевих та переходіних положень Бюджетного кодексу України суперечать положенням Конституції України та Закону України «Про захист персональних даних».

Відповідно до статті 32 Основного Закону ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України. Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини. До того ж, Законом України «Про захист персональних даних», визначено, що обробка персональних даних здійснюється для конкретних і законних цілей, визначених за згодою суб'єкта персональних даних, або у випадках, передбачених законами України, у порядку, встановленому законодавством.

Згідно з частиною першою статті 6 Закону України «Про захист персональних даних» мета обробки персональних даних має бути сформульована в законах, інших нормативно-правових актах, положеннях, установчих чи інших документах, які регулюють діяльність володільця персональних даних, чи відповідати законодавству про захист персональних даних. У разі зміни визначеної мети обробки персональних даних на нову мету, яка є несумісною з попередньою, для подальшої обробки даних володілець персональних даних повинен отримати згоду суб'єкта персональних даних на обробку його даних відповідно до зміненої мети, якщо інше не передбачено законом.

Слід зазначити, що автоматизовані інформаційні і довідкові системи, реєстри та банки даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування, створювалися з певною метою, яка визначена у відповідних законодавчих актах. Зазначені реєстри та інформаційні системи не створювалися для здійснення «верифікації» або ж з метою контролю за дотриманням бюджетного законодавства. А отже доступ до них не лише не відповідатиме положенням Конституції України та законодавству про захист персональних даних, а й позбавить осіб гарантій на дотримання їх права на повагу до приватності. До того ж визначена законопроектом мета надання доступу до інформації про фізичних осіб як «контроль за дотриманням бюджетного законодавства» є надто загальною.

Таким чином, проектом Закону пропонується надати Міністерству фінансів України фактично необмежений доступ до персональних даних, володільцем яких є інші державні органи та органи місцевого самоврядування.

При цьому у проекті Закону відсутні будь-які обмеження щодо категорій персональних даних, до яких матиме доступ Міністерство фінансів України. Не визначено законопроектом і порядок такого доступу, та дотримання принципу конфіденційності а також здійснення внутрішнього та зовнішнього незалежного контролю за реалізацією співробітниками Міністерства фінансів України права доступу до персональних даних.

З огляду на викладене Комітет не підтримує положення стосовно запропонованої редакції пункту 40 Прикінцевих та переходних положень Бюджетного кодексу України, оскільки він не відповідає Конституції України та законодавству про захист персональних даних.

При унормуванні на законодавчому рівні процедури перевірки достовірності інформації, поданої фізичними особами для нарахування та отримання соціальних виплат слід чітко визначити, зокрема, мету та підстави здійснення перевірки, критерії суб'єктів персональних даних, подана якими інформація підлягатиме перевірці, склад персональних даних, доступ до яких матиме Міністерство фінансів України в рамках здійснення перевірки, умови, за яких здійснюватиметься перевірка щодо тих чи інших категорій суб'єктів персональних даних, спосіб збирання персональних даних в рамках перевірки, порядок, форма, строк та умови зберігання персональних даних, зібраних Міністерством фінансів України в рамках перевірки.

З повагою

Голова Комітету

Г.М.НЕМИРЯ